

Oleg Zakirow urodził się i wychował na terenie ZSRR, w Uzbekistanie. W latach 1975 – 1991 był funkcjonariuszem radzieckich służb bezpieczeństwa KGB. W połowie lat osiemdziesiątych XX wieku rozpoczął prywatne śledztwo w sprawie zbrodni popełnionej przez NKWD na polskich oficerach, a od roku 1989 pracował w grupie zajmującej się rehabilitacją ofiar stalinizmu, do której został skierowany przez swoich przełożonych.

Dzięki własnej determinacji i wykorzystaniu stanowiska służbowego, mimo nacisków politycznych, udało mu się znacznie wyjść poza zaplanowany przez władze zakres badań. Dotarł do wielu świadków mordu dokonanego na Polakach przez służby radzieckie. Ich zeznania skrupulatnie spisywał i przechowywał. Oprócz zeznań świadków tamtych wydarzeń, wykorzystując oficjalne upoważnienie do prac archiwalnych, dotarł do dokumentacji zbrodni dokonanej na Polakach w radzieckich obozach jenieckich. Gdy władze zorientowały się, jaki jest cel badań, szybko zakazały Olegowi Zakirow dalszych prac. Część zgromadzonych przez niego dowodów udało się przekazać stronie polskiej.

Przez działalność na rzecz ujawnienia prawdy o zbrodniach na polskich oficerach, był wielokrotnie zastraszany, grożono mu też sądem oficerskim. W roku 1990 zdecydował się wystąpić z partii komunistycznej. Rok później, za swą działalność, został zwolniony z pracy w KGB. Emigrował do Polski, a w roku 2002 przyjął obywatelstwo polskie. W roku 2005 otrzymał z rąk Prezydenta RP Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Szczęólnego docenienia wymagają wysiłki Olega Zakirow. Jego zaangażowanie w walce o prawdę historyczną stanowi żywe świadectwo szlachetnej walki o prawa i godność unicestwionych ludzi i o to, aby pamięć po nich nie mogła zostać zniweczona.